

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXVI.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6' cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 57.

Brasiovu 7 Augustu 26 Iuliu

1873.

Capitululu besericei catedrale gr. cat. de Gherl'a cu anima dorer6sa aduce la cunoscienti'a Onorabilei Radactiune a „Gazetei Transilvaniei“, ca sinceru stimatulu confratele si antaiulu Prepositu Capitulare alu besericei gr. cat. de Gherl'a

MACEDONU canduva POPU

in urmarea unui morbu greu si indelungatu a repausatu in Clusiu la anulu alu 64-lea alu vietiei sale; — Densulu astadi la 11 6re antemeridiane impartesitu fiendu cu t6te sacramentele moribundiloru cu t6ta resemnatiunea -si au datu sufletulu Creatorului.

Osemintele lui in diu'a 31 Iuliu st. n. a. c. dupa am6dia-di la trei 6re se voru redá pamentului asiedienduse acele in Cemeteriulu comunu din Clusiu, — la care trista solemnitate cu t6ta on6rea suntu invitati toti consangeni, cunoscutii si amicii adormitului.

Sant'a liturgia propitiatoria pentru sufletulu adormitului confrate se va celebrá in diu'a 2-a Augustu st. nou a. c. in Gherl'a la beseric'a catedrale.

Eterna fia amentirea lui!!!

Gherl'a la 29 Iuliu 1873.

Brasiovu 2 Augutu n. 1873.

(S. F.) Intielegundu diurnalistic'a maghiara despre propusulu municipiului Fagarasiu: de a apelá la Maiest. Sa regele si imperatorele in contra asupririloru, ce suferu din partea regimelului partitei domnit6rie, — a fostu multu vaietu in israelulu buda-pestanu. Diariulu „Reform'a“, unulu din oraculele intieptiunei de statu maghiare, eschiamu intr'unu tonu sarbedu: Regele este in prim'a linia paditoriulu legiloru, si numai in secund'a linia protectorele romaniloru.

Nu scimu, d6ca ac6sta lovitura este adresata in susu, ori in diosu, atat'a inse scimu, ca — pe langa ce este o impertinentia, — este si o neghiobia. — Chiaru si in Angli'a, in statulu celu mai innaintatu in desvoltarea guvernarii parlamentari, nu va pretinde nime dela cor6na, se se degrad6za pana la rolulu unui simplu esecutoru alu vointiei parlamentari.

Si chiaru acolo cor6n'a este padit6ri'a legiloru emise de majoritatea parlamentaria — si sanctionate de dins'a — numai pana in acelu momentu, pana candu afla, — ca acele legi nu devinu in contradicere cu principiile fundamentali ale statului. Din acelu momentu in colo, cor6n'a este in dreptu, a luá initiativ'a pentru modificarea ori delaturarea loru, si d6ca parlamentulu resiste, — urm6za desfacerea lui, si apelatiunea la ti6ra. —

Asia in statele constitutionali omogene. In state poligl6te, cu poporatiuni eterogene dupa limbi, dupa istori'a loru, dupa cultur'a loru nationale, este cu totul altufeliu. —

Aici se p6te intr'oduce parlamentarismulu, cá unu mediulocu de educatiune politica, cá unu factoru eminente pentru apropiarea pop6raloru intre ele in idei si in comuna ingrigire de binele patriei, si apoi, dupa o indelungata praxa, p6te se se desv6lta parlamentarismulu cá in Angli'a ori Franci'a. —

Salturi din constitutionalismu oligarchicu, ori din absolutismu, — deadreptulu in parlamentarismu dupa modelulu englesu de astadi cu t6te consecintiele lui, ni se paru o absurditate. —

Aici dupa parerea n6stra cor6n'a are atribute cu multu mai innalte, cu multu mai sublime, de catu a fi ceea, ce „Reform'a“ maghiara pretinde dela dins'a, — a fi simpliciter acceptant'a si esecut6ria de legi, emise de una majoritate parlamentaria compusa arteficiosu, — si pentru aceea in ti6ra nerespectata; — esecut6ria de legi, ce lovescu deadreptulu in principale fundamentali ale statului si ale Dinastiei.

Cu t6ta modesti'a provocamu pe domnii inspiratori si protectori a-i „Reformei“ maghiare de a frundiari inca odata prin diurnalele maghiare si germane sustienute si inspirate de maghiari de pe la anii 1864—5; — ii provocamu a -si aduce aminte de cele ce vorbiea prin adunările marcale etc. si voru aflá, pe care terenu stá dloru atunci, si pe care au lunecatu astadi; voru aflá cumu vorbiea ei facia cu cor6n'a si facia cu nationalitatile nemaghiare atunci, — si ce facu astadi.

Atunci erá vorb'a de legitima autonomia a Ungariei si sororiloru ei Croato-Slavoni'a si Transilvani'a, astadi se inchina acei pygmei politici unei fantome nascute in o 6ra nefericita: Conceptiunei de statu numai maghiaru, si voiescu a ne face se credemu, ca intre ac6sta conceptiune politica, si intre vechi'a idea de statu Austro-ungaru nu este nici o diferentia, ergo: ca legile tiesute pentru invelirea si incaldirea monstruosulu loru fetu de predilectiune, nu suntu in contra principialoru fundamentali ale statului si ale dinastiei. —

Noi scimu bine, ce diferentia este intre ambele conceptiuni politice; si d6ca nu amu fi studiatu ac6sta diferentia din istoria, amu avé ocasiunea a o studiá in t6te dilele prin suferintiele natiunei romane din Ungari'a si Transilvani'a.

Pe candu s'a stersu dreptulu de autonomia alu marelui principatu Transilvani'a 1865—7, romanii in forma loiala si legala au protestatu pentru conservarea principiului fundamentalu de statu, — si mai incolo au lasatu pe barbatii de statu maghiari se faca si dir6ga dupa placerea, patriotismulu si capacitatea loru, cugetandu, ca mari si grave, — apoi si profundu judecate trebuie se fia acele consideratiuni, cari ind6mna pe cor6na a concede de-

laturarea unui principiu fundamentalu de statu, de o insemnate asia esentiala. —

Atunci, — d-niloru dela „Reforma“ romanii nu au strigatu pe cumu strigati d-v6stra astadi:

„Regele este in prim'a linia paditoriulu legiloru — (diploma leopoldina, legile transilvane din 1863/4 etc. etc.) si numai in secund'a linia protectoriu alu maghiariloru;“ ci s'au supusu in bun'a credintia: ca facu unu servitiu patriei si dinastiei; — sperandu dela cor6na, ca la tempulu venitu martirismulu nostru va avé capetu; — esindu si statulu din confusiunea politica, in care a intratu, si in care acumu inn6ta pana la urechi. —

Suferintiele n6stre din ac6sta epocha ne au adusu totusi celu pucinu folosulu negativu: ca pe o parte s'a potutu convinge ori cine despre vitalitatea elementulu nostru in Austro-Ungari'a, ér' pe de alta parte amu avutu noi toti cea mai buna ocasiune a cun6sce pe compatriotii nostri maghiari in adeveratele loru intentiuni facia cu noi, ce pentru viitoriu, unora dintre noi, p6te servi de indreptariu in viati'a loru politica.

Protocolulu

siedintiei V. a congressului archidiec. gr. c. alu Albeilulie si Fagarasiului, conchiamatu in trebile scol. pre 1 Iuniu 1873 la Blasiu.

(Continuare din nr. 55 31/19 Iuliu si fine).

29. Membrii congressului pre la 5 6re dupa prandiu coadunanduse in localulu siedintieloru, Exc. S'a p. metropolitu, invitatu prin deputatiune, „deschide siedinti'a.“

30. Nefindu inca deplinu gat'a protocolulu siedintiei antemeridiane, pana la presentarea aceluia, se invita comisiunea al6sa in siedinti'a trecuta spre compunerea adresei catra Maiestate, cá se -si faca reportulu. Aceasta comisiune prin referentele seu Ladislau Vajda cetesce emendamentele, pre cari comisiunea le recomanda a se face la motiunea celoru siepte, pre carea congressulu o luá in siedinti'a antemeridiana de basea unei representatiuni catra Maiestatea S'a in caus'a sc6leloru n6stre si a con-

vocarei multu-oftatului congressu besericescu provinciale.

„Congressulu, ascultandule cu viua placere si interesare, primesce proiectulu de adresa, alaturatu sub M) carea instruita, la timpul seu va fi de a se predá deputatiunei incredentiate cu inaintarea ei, la locul seu.

31. Comisiunea esmisa pentru statorirea diurnelor relatiunéza si asternendu unu reportu aloru duoi membrii si unu proiectu detaiatu aloru alti duoi membrii ai comisiunei, (ce se alatura sub N, O) constata, ca in comisiune duoi membrii propunu a se statori cá spese de vectura 1 fl. dupa milu, ér' pentru calatori'a pe calea ferata, competentia dupa unu locu de a II classa impreuna cu tacs'a ce se va fi solvitu pentru omnibus. Ér' acelor membrii, caroru le va fi costatu calatori'a mai pucinu de 1 fl. dupa milu, se concrede conscientiositatei lor, ca nu voru pretende decatu numai rebonificarea speselor intr'adeveru avute. — Cá diurnu propune de di cate 3 fl. Particulariele ar' fi se se substérna la cancellaria metropolitana spre censurare prin exactoratulu domesticu si dispunerea esolvirei. Duoi membri ai comisiunei propunu 3 fl. diurnu si 50 cr. bani de milu.

Professorele Moldovanu propune 50 cr. dupa milu vectura si 2 fl. diurnu. Aici se incinge o desbatere mai lunga, la carea participandu intre altii professorele Munteanu, protop. Balintu, Duca si Hossu, vine cestiunea la votu si

„congressulu statorisce, unu diurnu de 2 fl. pentru dilele petrecute in calatoria si 3 fl. pre cele petrecute in locu, ér' cá bani de milu cate 1 fl. pre fia-care milu, incóce si incolu si in casulu calatoriei pre calea ferata competentia de clas'a a II. Modrulu asternerei particularieloru, propusu prin comisiune, inca se primesce.“

32. Sulevanduse intrebarea, ca particulariele licuidate, in ce modu se se realizese,

„congressulu decide, cá pentru deputatii fiacarui cercu electoralu, competentele se le suportu insusi cerculu, si anume in prim'a linea fondurile scolari si, unde acestea nu ar' fi in stare, fondurile besericesci, ér' unde nece acelea nu ar' fi in stare, se se acopere prin repartitiune.“

33. Presentanduse protocolulu siedintiei dinainte de amédi, presedintele dá prin notariulu Iosifu Crisanu cetire aceluia — si

„congressulu, cu pucine modificari de stilu -lu primesce.“

34. Parintele presedinte si metropolitu relevéza din nou cestiunea congressului provinciei metropolitane si comunica adunarei, cumca sinodulu archidiececanu tienutu la Blasiu in 20 si 21 Oct. 1869 a elaboratu una lege electorale provisorie pentru congressulu provincialu constitutivu alu provinciei metropolitane de Alb'a-Iulia alaturatu aci sub P) si invita congressulu de a se exprime asupra acestei lege, ca óre acea, dupa ce si dela locurile mai inalte póte se va cere comunicarea formelor, dupa cari se intentiunéza convocarea cerutulu congressu, — nu s'ar poté alaturá adresei asternunde din partea congressului Maiestatii Sale?

„Congressulu luandu la cetire generale asternutulu proiectu de lege electorale provisorie — 'lu ia spre cunoscintia si decide alu alaturá langa adresa s'a.“

35. Professorele I. M. Moldovanu face motiune, cá representatiunea catra Maiestate facuta se se comunice si parentiloru episcopi sufragani, invitanduse, cá se o spriginéza si din partea santieloru lor.

„Acésta propunere se primésece si Exc. S'a p. metropolitu este rogatu a comunicá adresa acestui congressu si parentiloru episcopi sufragani, cu cercarea de a o spriginí.“

Ne mai fiindu altu obiectu de desbatutu, dupa ce pentru verificarea protocolulu acestei siedintie se invita membrii la o scurta siedintia pre manedi la 9 óre, ia cuventulu Exc. S'a p. metropolitu si in cuvente calduróse si sublime -si exprime mul-

tumit'a si recunoscintia s'a parintiésca si nationale catra membrii congressului, pentru viu'a interesare si conlucrarea neobosita intru resolvirea momentóseloru agende ale acestui congressu; lauda totu odata zelulu celoru intruniti aici doveditu in conlucrarea spre promoverea benelui besericescu, inflorirea scólei si inaintarea culturai nationale, implorandu binecuventarea atotu-potentelui asupr'a opului acestui congressu si asupr'a binefacutóreloru frupte rezultande din acestu opu, si insufletiesce pre veneratulu cleru presente, cá se imbraciosieze cu tota caldur'a si energia neintrerupta efeptuirea aceloru concluse in privinti'a promoverei culturai poporului.

Si astufeliu dechiara siedintiele acestui congressu de inchise.

Notariulu congressului Dr. Gregoriu Silasi, esprimá in numele aceluia, Exc. Sale p. metropolitu si presedinte, profund'a si sincer'a multumita pentru neobositele fatige, facute intru inflorirea si prosperarea besericej nóstre gr. cat., intru inaintarea scóleloru si a culturai nationale, in specie pentru conchiamarea acestui congressu, prin ce s'a facutu unu pasiu fórte insemnatu inainte spre realizarea reorganisatiunei constitutionale a intregéi nóstre beserice, — care faptu, chiaru si déca ar' remané isolatu, si pentru casulu, candu Exc. S'a nu siar' vedé opulu inceputu incoronatu de rezultatulu doritu, inca ar' remané cá unu monumentu perrenu, spre glorificarea eterna a numelui: „Metropolitulu Ioanu Vancea“ in analele besericej si natiunei nóstre. In fine ei multumesce cu caldura pentru intielépt'a conducere a acestui congressu si pentru ospitalitatea de carea s'au bucuratu toti membrii congressului.

Dupa care Excelentia S'a parentele metropolitu s'a departatu din sala adunarei, petrecutu de vivate entusiastece.

S'a inchiatu si subscrisu D. c. m. s.

Protocolulu

siedintiei a VI. etc. etc.

1. In siedinti'a de eri conchiamanduse membrii congressului pe astr-di la 9 óre la siedintia cu singurulu scopu de a verificá protocolulu siedintiei a V., — se da cetire prin notariulu Iosifu Popu acestui protocolu, si congressulu dechiara protocolulu sied. V de verificatu.

„dupa care acestu protocolu se inchia si subscie.

(Correge in prot. IV nr. Gazetei 54, col. 5, linea 9 „usueze“ in locu de usiereze; linea 21 cetesce partienetori; linea 9 de diosu in susu: „favoritorie;“ nr. 55 col. 3, linea 15 de diosu cetesce „posesiunea“ in locu de positiunea.)

TESTAMENTULU

Excelentiei Sele Présantitului Parinte

Andreiu Baronu de Siagun'a

Archiepiscopulu Ardélului si Metropolitu romaniloru gr. or. din Ungaria si Transilvania etc. etc. etc.

(Capetu).

IV. Tipografi'a archidiececana fundata de mine cu spesele mele, si donata besericej nóstre din Ardél, in diu'a infiintiarei din 27 Augustu 1850, carea pana la mórtemi o amu grijitu, si o amu administratu, si numai Dumnedieu scie, cu cate greutati o amu aparatu, si sustienutu facia cu dumani besericej si ai natiunei nóstre romane, — o dechiaru si acumu cá fundatórele ei, de averea besericej, adeca a archidiecesei nóstre ardeline, si fiindca scopulu principalu alu intentiunei mele la infiintiarea tipografie archidiececane au fostu si este: a eda carti besericesci, scolari si scientificu cu unu pretiu, catu se póte mai moderatu, si a inlesni autoriloru edarea opuriloru lor, si a retipari opuri clasice besericesci; apoi cu reservatiune mentale amu doritu, cá cu tempu din prisosinti'a venituriloru anuali ale tipografie archidiececane se se deenise ajutórie manuali pre sém'a veduveloru preotese serace din archidiececa nóstre; pentru aceea este voi'a mea ultima cá a fundatorelui, cá se asiediu o comisiune administrativa a tipografie archidiececane, carea stensu se sustiena scopurile de mine cá fundatóre prefapte ale tipografie archidiececane,

si care are a se constitui numai decatu dupa mórtea mea si dupa publicarea diatei mele sub presedinti'a Vicariului archiepiscopescu dimpreuna cu membrii ei. — Presedintele comisiunei acestei'a administrative va fi totu-déun'a succesoru meu in scaunulu archiepiscopalu, si in absentia lui Vicariulu archiepiscopescu; membrii ei voru fi trei din cleru, si trei laici, apoi unu secretariu din cleru séu din laici si unu fiscalu censuratu laicu de relegea nóstre.

La intemeierea comisiunei administrative a tipografie archidiececane denumescu eu cá fundatorele ei de membrii clericali: pre Moise Lazaru asesore consistorialu, pre Dr. Ilariu Puscariu profesore de teologia si pre Nicolau Fratesiu proto-diaconu si secretariu consistorialu; de membrii laici, pre dlu capitanu Teodoru Stanislau, pre dlu avocatulu Ioanu Onitiu si pre dlu avocatulu Ioanu Pred'a; de fiscalu pre d. Dr. Ioanu Nemesiu si de secretariu pre d. Dr. Dimitriu Recuciu. — Pre presedintele si locutiitoriulu lui, precumu si pre ceialti membrii ai acestei comisiuni administrative ii rogu de a binevoi a duce la inceputu fara vre-o recompensare chiamarea lor; déra devenindu starea financiala a tipografie archidiececane in astufeliu de positie, cá se póta avé recompensare pentru fatigiale lor, atunci se aiba voia a face unu proiectu motivatu despre aceea, si a-lu asterne sinodulu anualu archidiececanu spre censurare, si dupa urmat'a aprobare a pune in lucrare recompensa lor. — Inse fiscalulu si secretariulu lasu dela inceputu unu honorariu anualu de cate o suta florini v. a. care dupa starea fundatiunei tipografice inca se va poté mari, inse si acést'a previe se se astérna sinodulu anualu archidiececanu spre censurare, si numai déca aci s'au aprobatu, se se efeptuiedie. — La intemplarea de vre-o vacantia a personalulu acestei comisiuni, aceea are a se reintregi cu pluralitatea voturiloru dupa categoria membrului, in locul carui'a se face alegerea, cu care ocaziune fiscalulu si secretariulu se voru bucurá de votu decisivu, in cele-lalte afaceri numai de votu informativu. — Comisiunea administrativa a tipografie, dupa ce se va constitui, are a incepe functionarea sa cu inventarea generale si speciale a tuturor lucruriloru si efectelor ale tipografie archidiececane. Ea va ingriji prin lucrarea sa protocolare pentru economi'a intréga a tipografie archidiececane, insarcinandu pre manipulantele Georgiu Simonu, si dupa censurarea raciotiniului hebdomadalu se astérna presedintelui rezultatulu venitulu si alu erogatiunei cu banii prisositi, cá de aci se se transpuna Eforiei archidiececane. Pre langa acestu raciotiniu hebdomadalu va fi datoriu manipulantele tipografie se de in scrisu mentionatiloru membrii comisionali, si presedintelui sum'a preliminarie a speselor, care are a se face in decurgerea septemanej viitórie pentru lipsele tipografie, adeca pentru cumperarea hartiei séu a altoru lucruri necesarie.

Pentru astufeliu de fatigiu si servitiu lasu acestoru membrii comisionali unu honorariu anualu de cate o suta florini v. a. care cu tempu se va potea mari dupa impregiurari cu previa aprobare a sinodulu anualu archidiececanu. — Averea banale si hartiele realitatiloru tipografie archidiececane se se tiena la Eforia archidiececana in lad'a Werthaimiana, carea va reportá sinodulu anualu archidiececanu si comisiunei administrative a tipografie-i de cate-ori va cere trebuinti'a.

Spre adncerea unei hotariri valide se va cere presentia presidiulu ordinariu séu estra-ordinariu si presentia celu pucienu a patru membrii, a fiscalulu si a secretariulu. —

Se se faca cu finea fiacarui anu unu preliminaru motivatu despre suma, carea se va poté imparti intre veduvele preotese serace, si in acésta affacere se se urmedie modulu de mine practicatu asia, in catu o parte a prisosulu anualu se se puna la capitalu spre inmultire. — Din prisosinti'a averei acestei fundatiuni tipografice nu se va potea da la privati neci unu imprumutu, ci aceea are a se pune in cas'a de pastrare, séu dupa impregiurari a se imbracá in obligatii de despagubirea pamentulu, ori in ale drumulu de feru din patria. — Recomendu comisiunei administrative a sustienea jurnalulu „Telegrafulu romanu“ cá organu alu metropoliei si alu archiepiscopiei nóstre in modulu celu pana acumu redigiatu, si totu-odata a lasa in postulu de redactoru pre d. Nicolau Cristea pana-i va placea; asiderea a lasa si pre Georgiu Simonu in postulu seu cá manipulantu pentru documentat'a sa fidelitate, si desteritate in acestu postu, si ai da leafa anuale de dóne sute florini v. a. si mancare in Seminaru, ceea ce candu o ar' perde atunci, léf'a anuale se i se dee de cinci sute florini v. a.

si ajungendu la betrapetie se i se dee pensiune anuale de trei sute florini v. a. — comisiunea administrativa se se tiena strinsu de pracs'a mea, a nu da carti nimenui fara bani gat'a. si acést'a se se observe si de catra manipulantele Georgiu Simonu. — Apoi se intielege de sine ca comisiunea administrativa a tipografiei archidieceesane este in dreptu a-si face unele reguli directive pentru affacerile sale, inse acele se le astérna sinodului anuulu archidieceesanu spre revederea, si aprobandu-se se le pune in lucrare.

In fine mai dorescu, cá comisiunea administrativa a tipografiei se sustiena tóte dispusetiunile mele, cate amu dispusu eu cá fundatorele tipografiei in scrisu séu cu viu graiu in favorulu corpului profesoralu dela gimnasiulu nostru mare de natiunea si relega nóstra din Brasiovu, si in acelui alu directiunei gimnasiului mare de confessiunea evangelico-augsburgica din Sibiiu, si acele a le estinde si asupr'a gimnasiului nostru micu din Bradu in Zarandu, si asupr'a altoru asemenea institute de relega si natiunea nóstra, care cu tempu se voru infintia. Apoi tóte opurile mele literarie se se considere de proprietate a tipografiei archidieceesane, si dupa impregiurari se se retiparésca in favorulu acestui institutu.

V. Decoratiunile mele de ordin dimpreuna cu cartile lor de statute, consistoriulu archidieceesanu besericescu se le tramita sa Inaltulu Ministeriu internu regescu unguurescu cu rugare, acele a le transpune cancelariei lor respective imparatesci la Viena'a iera diplomele se se conserve in Biblioteca.

VI. Din averea mea se se platésca:

- a) duhovniculu meu Ieromonachu Germanu dóue sute florini val. austr. in bani gat'a;
- b) mediciloru mei Dr. Szabó si Dr. Werner, cate dóue sute cincidiaci florini v. a. in bani gat'a;
- c) domesticului meu Simeonu Stoianovicu, dóue mii patru sute florini v. a. in bani gat'a;
- d) servitoriulu meu Vasiliu Trifonu, déca va fi in servitiulu meu pana la mórtea mea, plat'a lui anuale pre trei ani in bani gat'a

e) celoru-lalti servitori si servitorie, plat'a lor pre unu anu in bani gat'a;

f) de sine se intielege, ca toti servitorii mei au se primésca din averea mea, afara de legatele susu espuse inca si lefele lor, ce le convinu lor pana la diu'a mortiei mele.

VII. Lasu besericei nóstre celei mari din opidulu Resinari patru mii florini v. a. in obligatiuni de statu pentru facerea si conservarea criptei mele, care legatu si la acelu casu se-lu capete, candu a-si zidi eu in viétia cript'a mea.

VIII. Din averea mea se se platésca ratiociniile maiestriloru resiedintiei mele, si cheltuielile funebrale.

IX. Prin urmare tóta averea mea, ce se va compune dupa mórte, va consta din sum'a baniloru, ceea ce va prisosi dupa depurarea acestoru legate si cheltuieli, si are a constitui fundatiunea mea, precumu in punctulu III alu diatei mele acestei'a amu espusu, spre scopuri besericesci scolare si filantropice.

X. Tóte aci scrise si cele ce suntu insemnate in codicilulu meu din an. 1867, si se pastredia la efori'a archidieceesana cuprindu otaririle mele ultime, si le incredintiediu acele spre efpetuire celoru chiamati de lege, si canóne, ca-ci eu amu dispusu tóte, fiindu-mi Dumnedieu cercetatoriu si povatuitoriu Aminu.

Dumnedieu se fia cu toti si cu mine!

Sibiiu 1 Augustu 1871.

Andreiu Baronu de **Siagun'a**,

(L. S.) Archieppu si Metropolitu.

Fiindu subscrisii chiamati de Escelenti'a Sa Inaltu Présantitulu parinte Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu baronu de Siagun'a cá martori ai testamentului seu, — inaintea nóstra a tuturor a dechiaratu, deplinu sanetosu fiindu, — ca acést'a este vointi'a sa cea din urma, pre carea o a scrisu si subscrisu cu propri'a sa mana. Acést'a intarimu cu subscrierile si sigilele nóstre.

(L. S.) Dr. Ioanu Nemesiu m/p. martore.

(L. S.) Dr. Dimitriu Racuciu m/p. martoru a testamentului.

(L. S.) Dr. Ioanu Pred'a m/p. martore.

(L. S.) Dr. Ioanu Borci'a m/p. martoru a testamentului.

(L. S.) Dr. Aur. Brote m/p. cá martore.

Nr. consist. plen. 10.

Acestu testamentu s'a desigilatu si publicatu in siedinti'a consistoriului archidieceesanu plenariu de astadi, si apoi s'a transpusu ierasi epitropiei archidieceesane spre pastrare.

Sibiiu 16 Iuniu 1873.

N. Pope'a m/p.

(L. S.) Archim. si Vicariu archiepiscopescu.

N. Fratesiu m/p. secretariu consistorialu.

C o d i c i l u.

Alipirea ómeniloru mei me indémna a face urmatócele modficari in diet'a mea din 1 Augustu 1871 si adeca:

ad d. Servitoriulu meu Vasiliu Trifonu plat'a lui anuala pre cincii ani;

ad e. Celora-lalti servitori si servitóre plat'a lor anuale pre patru ani.

Inca si profesorului de teologia Dr. Ilariu Puscariu si archidiaconului meu Nicolau Fratesiu cate trei sute florini pentru servitiurile in ból'a mea.

Codicilulu acest'a dorescu se aiba valórea diatei mele, si se se observe.

Sibiiu la trei Ierarchi 1873.

Andreiu m. p.

Archieppu si Metropolitu.

Nr. consist. plenariu 10.

Acestu testamentu (codicilu) s'a desigilatu si publicatu in siedinti'a consistoriului archidieceesanu plenariu de astadi, si apoi s'a transpusu ierasi epitropiei archidieceesane spre pastrare.

Sibiiu 16 Iuniu 1873.

N. Pope'a m. p.

(L. S.) Archim. si Vicariu archiepiscopescu.

N. Fratesiu m. p. Secretariu consistorialu.

C o d i c i l u.

In numele tatalui, si alu fiulu si alu santului dachu m'amu inscrisu astadi in 3 Iuliu 1867 la „Asecurationi generali din Triestu“ cu o suta de mii florini v. a. pre viéti'a mea, din care suma atherosescu:

I. Metropoliei nóstre pre sém'a unei infintia de eparchii romane gr. resarit. 25,000 fl.

II. Metropoliei nóstre pre sém'a unei altei infintia de eparchii romane gr. res. 25,000 fl.

III. Pre sém'a inmultirei fondului Pantasianu fara cea mai mica schimbare a dispusetiunei mele primitive din 25 Ianuariu 1855 nr. cons. 36 facute in privinti'a acestei fundatiuni 25,000 fl.

IV. Pre sém'a inmultirei fondului besericeiloru serace gr. resar. din Ardélu 25,000 fl.

Sibiiu 3 Iuliu 1867.

Andreiu Baronu de **Siagun'a** m. p.

Archieppu si Metropolitu.

Nr. cons. plen. 10.

Acestu actu fundatiunalu s'a scosu din cas'a Wertheimiane a epitropiei archidieceesane, unde a fostu depusu si publicatu in siedinti'a consistoriului archid. plenariu de astadi, si apoi s'a transpusu iera epitropiei archid. spre pastrare.

Sibiiu 16 Iuniu 1873.

N. Pope'a m. p.

Archim. si Vicariu archiepiscopescu.

N. Fratesiu m. p. Secret. consistorialu.

Brasiovu 5 Augustu n. 1873.

Adunarea despartimentului Asociatiunei Brasiovu-triscaune in Satulungu tienuta duminec'a tr. avú successu bunu, dupa cum vomu vedé din raportu in nr. viitoriu. E neaperatu, cá se se inspire poporului simtiulu pentru binele comunu, ca altu-feliu nu vomu prosperá; spre scopulu acesta s'a primitu, cá adunarea viit. se se tiena in Valcele la véra. —

Excelenti'a S'a domnulu presiedente la curi'a r. ung. Ladislau br. Vasiliu Popp, dupa o scurta cura restauratória la Apele minerali din Valcele, porni adi cu drumulu de ferru de aici. Ddiu se aiba in padi'a s'a pre multu stimatulu si meritatulu barbatu alu natiunei nóstre.

II. Sa domnulu Ladislau Vajda secretariu

ministeriale inca se afla in miduloculu nostru si va mai petrece catuva tempn între stimatorii sei.

(—) Din Clusiu ni se scrie, ca in 31 Iuliu s'a inmormontatu acolo prepositulu capitulariu din Gherl'a Macedonu Popu, carele din cause sanitarie venise acolo cu trei septemani mai nainte, si -si aflá mórtea. Inmormontarea o facú protopopulu gr. cat. din Clusiu cu vreo cativa preoti din tractulu seu, — ér' dela Cherl'a nu veni nece episcopu, nece capitulu, nece preotime diecesana, cá se de prepositului lorú onórea cea din urma. Numai canoniculu Biltiu s'a vediutu acolo, carele inse nu erá officiosu, ci-si petrecú amiculu la cele eterne. Consistoriulu din Gherl'a se judeca de romani si straiini pentru acésta omitere. — Multi dicu, ca repausatulu a fostu unu omu fráncu, carele spunea adevéruulu in facia, si ca cause personali i-au subtrahu conductulu funebralu cuvenitu, — nóue inse nu ne vine a crede, ca atunci, candu mórtea pune capu lucruriloru lumesci, cei ce se róga in tóta diu'a „si ne érta Dómne gresielele nóstre precumu iertamu si noi gresitiloru nostri“ nu voru fi sciutu a iertá si ei.

Repausatulu vicariu Macedonu Popu si are meritele sale pentru natiune si beserica. Astep-tamu, cá cei ce-i cunoscú mái de aprópe viéti'a si activitatea, se-i faca si biografi'a. Era noi ii dicemu, sei fia tieren'a, usióra si memori'a neutata!

Alte sciri din leintrulu patriei suntu imbucurátorie in ceea ce privesce la recolt'a an. acestuia, ér' ból'a epidemica grasaza cu deosebire pela petrosiani si in sudulu tierii mai tare.

Dela Pest'a scriu diurnalele, ca ministrii pregatescu proiecte de legi, între cari ar' fi si despre rescumperarea beneficiiloru regale, alu caroru pretiu ar' face 300 mil. si comunele voru poté rescumpera regaliele, cum? scie tatalu de susu.

Altu proiectu de lege despre arondarea municipialoru, legea de alegere, regularea contributiunii de totu soiulu pentru statu. — Juriulu internationale dela expositiunea din Viena'a visitá Pest'a si diariale -si ésa din pele, ca Ungariei s'a datu insemnate européna cu acésta. —

— Vecinii Muntenegreni ér' au facutu invasiune pe territoriulu turcescu si Turci'a se pregatesce ai infrunta cu energia, déca nu i se va dá satisfactiune.

Mai atingemu, ca archid. Albrecht visitandu pe Tiarulu fú fórté amicalu primitu, si toastele pentru armat'a celoru 3 poteri nordice fura prin telegrafu reportate la respectivele curti. —

REGULAMENTULU

pentru disciplin'a besericesca in Romania'a, votatu de sinodulu besericei autocefale ortodoxe romane din Romani'a in sied. sa din 22 Maiu 1873, sanctionatu de Domnitoriu prin decr. din 7 Iuniu 1873, nr. 1183.

(Urmare.)

CAPITOLULU IV.

Consiliulu spiritualu alu monastirii.

Art. 50. Duhovnicii monastirii compunu consiliulu spiritualu séu disciplinariu. Ei sub presiedinti'a superiorului tratéza cestiunile de disciplina ce li s'ar' propune de superiorulu séu de autoritatea eparchiala.

Art. 51. Duhovnicii se alegu totu deauna dintre ieromonachii cei mai virtuosii si mai capabili. Alegerea o face superiorulu si recomanda pe alesu episcopului eparchiotu spre intarire.

Art. 52. Pe la monastirile de maici, consiliulu spiritualu se va compune: din duhovniculu monastirii, din superior'a si dintre maicele betrane cele mai virtuóse si mai capabile.

Art. 53. Duhovniculu monastiriloru de maici va fi barbatu cuviosu trecutu peste 50 ani, denu-mitu in postululu seu de autoritatea eparchiala.

Art. 54. In monastirile unde nu ar' fi unu numeru mai mare de duhovnici, pe langa superioru si dohovnicii in fiintia, se voru adaog'a dintre ieromonachi séu si monachii cei mai cuviosi, asia cá consiliulu se se compuna in totulu celu pucinu din cincii membri.

Art. 55. Opini'a emisa in consiliulu spiritualu in unanimitate séu in majoritate devine hotaríre. Ea se trece intr'unu prescriptu verbale cu aretarea motiveloru si a temeiloru legali pe care ea se baséza.

Art. 56. In casurile anume prevedinte prin canónele si legile monastice, hotarirea consiliului se

aduce la indeplinire de superioru. In tóte celelalte casuri ea devine hotarire numai dupa ce se va a-proba de episcopulu eparhiotu.

Art. 57. Consiliulu spiritualu tiene una condica de cualitati pentru conduit'a tuturoru petrecutoriloru in monastiri dupa una anume formula ce se va dá de catra autoritatea eparhiala. In acea condica se trecu la finele anului cualitatile morali ale monachiloru, cu aretare de tóte casurile in bine séu in reu, ce s'au manifestatu in viéti'a fia-carui monachu in curgerea anului. Copia dupa acele insemnari adeverate de superioru si de duhovnicu sub sigilulu monastirii, la finele anului se va tramite la autoritatea eparhiala, unde, facunduse cuvenitele observatiuni din partea episcopului, se pastréza spre sciintia.

Art. 58. Pentru abeterile dela regulile monachicesci, superiorulu, in dorintia de a indreptá pe fratele abatutu, intrebuintiéza urmatórele midiu-lóce:

a) La antai'a abateré, sfaturi duhovnicesci si dojana in particulariu mai alesu candu abateréa n'a fostu insocita de scandalu publicu.

b) La recidiva, observarea publica in trapeza monastiri.

c) Déca nu s'a urmatu indreptarea dorita nici prin acéstra, casulu se supune de superioru in tratarea si hotarirea consiliului spiritualu.

d) Consiliulu spiritualu póte aplicá urmatórele canonisiri:

e) Punerea la metanii in beserica in timpul officiului divinu.

f) Oprirea portiunii dela trapeza afara de pane pe un'a séu cate-va dile.

g) Oprirea analogiei de bani pentru imbracaminte si lasarea ei in economi'a casei.

h) Oranduirea la ascuturile inferióre.

i) Tramitarea pe unu timpu la vre unulu din schiturile supuse monastirii, déca suntu nisce asemenea. Éra nefindu asemenea schituri dependinte de monastire, casulu se va reporta episcopului carele va regulá tramitarea vinovatului la vre unu schitu.

Art. 59. De cate-ori se aplica de consiliulu spiritualu vre una din canonisiri de mai susu asupra vre unui monachu, se constata vinovatia precumu si canonulu aplicatu intr'unu prescriptu-verbale, sub-semnatu de superiorulu si de toti membrii sfatului duhovnicescu si totu-odata se trece casulu si in condica de cualitati.

Art. 60. Déca dupa tóte incercarile si canonisiri aretate mai susu nu resulta indreptare, atunci superiorulu convóca consiliulu, constata prin unu prescriptu-verbale tóte abaterile vinovatului, precumu si canonisiri aplicate asupra-i, dupa cari au remasu incorigibile, si apoi repórta episcopului eparhiotu care, dupa gravitatea casului, va decide séu permutarea vinovatului la una alta monastire cá cea mai de pe urma incercare de indreptare, séu d'a dreptulu escluderea din tagma monachicesca.

Art. 61. La casu de escludere, celu condamnatu se opresce de a mai porta costumulu monachicescu; se aduce casulu la cunoscintia guvernului si se publica prin Monitoru spre sciintia comuna. (Va urma).

Noutati diverse.

Contribuiri la fondulu Academiei romane de drepturi.

Prin d. adv. in Abrudu, Iosifu Crisianu, s'au tramesu cá oferte apromise cu ocasiunea serbarei dilei memorabile de 3/15 Maiu a. c. 16 galbini ung. (séu 160 franci) la comit. asoc. si anume:

a) dela multu zelozulu dnu protopopu in Rosi'a de munte Simeonu Cav. Balintu 10 galbini (séu 100 franci).

b) Dela d. medicu in Rosi'a de munte Adalbertu Balintu 2 galbini (séu 20 franci).

c) Dela d. submedicu in Rosi'a de munte Simeonu Caianu 2 galbini (séu 20 franci).

d) Dela d-lu Emiliu Dionisiu Basiot'a studente in a II-a clasa gimnaziale 2 galbini (séu 20 franci).

Primésca respectivii P. T. d-ni oferitori, multumirile nóstre fratiesci cele mai cordiali.

— D. Carlo de Pasqualis din Rom'a magistru de baletu alu teatrului Ios. c.

r. din Vien'a in calatoria catra Bucuresci a sositu in Brasiovu si Sambata si Dumineca va produce in teatru la 8 óre renumit'a lui arte cu gratiósele nimfe sign. Julieta Diseri si Leopoldina Fabri.

„Herm. Z.“ marturesce in publicu, ca productiunile D. Pasqualis au seceratu aplause fórte sgomotóre si ca recercatu de puqlicu a mai datu unu balletu spre extasarea privitoriloru.

Concursu.

La scól'a populara gr. or. din Orastia se deschide prin acésta concursu pentru doi invetiatori. Emolumentele suntu:

Salasiulu anualu pentru unulu cate 300 fl. v. a. cartiru naturalu, 4½ orgii de lemne pentru incalditul scólei si cate unu pamentu aratoriu.

Doritorii de a ocupá vre una din aceste dóue statiuini invetiatoresci suntu avisati asi asterne subscrisului comitetu suplicele loru adresate catra adv. Dr. A. Tincu presiedentele comitetului, instruite cu documentele necesare pana in 15 Augustu a. c. st. vechiu.

Cei ce voru documentá ca au servitu mai multi ani cá invetiatori, cei ce suntu in stare a invetiá copii la cantari in choru, precumu si cei ce voru pesidé cunoscintie pomologice voru avé preferintia la alegere.

Orastia in 21/9 Iuliu 1873.

In contielegere cu protopresbiterulu respectivu.

In numele comitetului parochialu

2

Dr. Avramu Tincu
presied. comitetului parochialu.

Concursu.

Pentru statiunea invetiatoresca din Borgo-Tiha vicariatulu Naseudului, in dieces'a gr. cat. a Gherlei se publica concursu pana in I-a Septembre st. n. a. c.

Emolumentele suntu 200 fl. v. a. cartiru liberu, 12º de lemne, din cari este a se incaldi si scól'a, si gradin'a de 1200 □ cu pometu si de aratu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune, au a -si adresá recursele sale, provédite cu testimoniu despre portarea morala, si absolvirea cursului preparandiale, comisiunei scolastice din locu, pana la terminulu defipta.

Borgo-Tiha in 20 Iuliu 1873. 2

Moisa Popp
preutu si presiedentele com. scol.

Concursu.

Pentru ocuparea statiuniloru invetiatoresci la urmatórele scóle granitiare in comunele:

1. Vitieulu, cu 300 fl. v. a. din fundulu scolasticu cartiru liberu si gradina.

2. Sin'a, postulu de adj nctu cu 180 fl. din fondulu scolasticu, cartiru liberu si lemne de focu.

3. Vestemu, postulu secundariu cu 200 fl., parte din fondulu scolasticu, parte dela comuna, cartiru liberu si lemne de focu.

4. Vistea inferióra, postulu de diriginte cu 350 fl. din fondulu scolasticu, cartiru liberu, lemne de focu.

5. Lis'a, cu 200 fl. din fondulu scolasticu, cartiru liberu, lemne de focu.

6. Vaid'a rece. postulu secundariu cu 137 fl. din fondulu scolasticu, 63 fl. din fondulu de provente, cartiru si lemne.

Doritorii de a ocupá óresi-care din aceste posturi au de a substerne recursele loru, provédite cu documentele prescise in legea scolara **pana in 24 Augustu a. c. st. n. subscrisului comitetu.**

Sibiu in 2 Augustu 1873.

Comitetulu administrativu alu fondulu scolaru, alu fostiloru granitarii din regimentulu romanu I.

1--2

Subscrisulu -si iea libertatea a -si ofera Onoratalui publicu

Carrale sale de transportu

pentru ori ce feliu de marfuri si mobilia atatu **la catu si dela gara** pelunga provisionu fórte moderatu.

Asemene primesce

Speditiuni

atatu pentru drumulu de ferru, catu si pe drumurile tierii, asecurandu promptetia si servitiulu celu mai reale.

Totu odata -si recomanda On. Publicu si depositoriulu seu de vinuri de Transilvani'a de prim'a calitate, bine asortatu. Brasiovu in 4 Aug. 1873.

Justinianu M. Grama.

Comerciu de produse, comisióne, speditiuni, incassi si depositoryu de vinuri din Transilvani'a, in mare.

1—3

Nr. 20028/4582 1873.

3—3

Concursu.

Din partea subscisei directiuni financiare r. ung. toti aceia, carii suntu aplecati a primi asuprasu posturi de comisari executori de dare pe langa unu diurnu de 2 pana 3 fl. m. a. si rebonificarea normale de vectura in comitatele Alb'a inferióra, Alb'a superióra, Cetatea de Balta, Hunidór'a, in districtele Fagarasiului si Brasiovului si in scaunele Sibiiului, Seghisiórei, Mediasului, Sebesiului Rupei, Cincului mare, Mercurei, Noichului, si alu Oresthiei, se provóca, cá se-si dè catu mai curendu, celu multu pana in 1-a Aug. a. c. dechiararile loru respective in scrisu — pe langa alaturarea testimonialoru loru de studia si moralitate, etatea, si cunoscintia de limbe si ocupatiunea atatu de mai inainte catu si de acumu, tóte la directiunea financiará r. ung. subscrisa, si totu-odata se insemne si postal'a statiune, la care vréu a li se tramite resolutiunile la dechiararile facute.

Sibiu in 12 Iuliu 1873.

Directiunea r. ung. financiará.

Licitatiune.

Dumineca in 5/17 Augustu 1873 la 10 óre inainte de amédiu se voru esaredá prin licitatiune holde de aratura si de fanatie ale besericei St. Nicolae din suburbiulu Scheiu:

70 holde de aratura in tóte trei campuri
20 holde de fanatie in fanatia mare.

Conditunile esarendarii se potu luá in vedere la curatorulu besericii d-lu Ioane A. Navrea suburbiulu Scheiu in prundu.

Licitatiunea se va tiené in cas'a de siedintie a comitetului parochialu „Curtea besericii.“

Brasiovu 8/20 Iulie 1873. 3—3

Comitetulu parochialu alu besericei romane ort. res. dela St. Nicolae suburbiulu Scheiu.

Cursurile

la bursa in 5 Augustu 1873 stá asia:

	fl.	cr.	v. a.
Galbini imperatesci	—	—	—
Napoleoni	8	86	—
Augsburg	107	75	—
Londonu	111	30	—
Imprumutulu nationalu	73	15	—
Obligatiile metalice vechi de 5%	68	80	—
Obligatiunile rurale ungare	77	25	—
„ temesiane	75	50	—
„ transilvane	75	—	—
„ croato-slav.	76	—	—
Actiunile bancei	976	—	—
„ creditului	227	—	—

DDnii prenumeranti suntu rogati a nu amena. — Exemplaria se afla. —